UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Disputatio || excellentium. D. doctoru[m] Iohannis Eccij & || Andre[a]e Carolostadij q[uae] cepta est Lipsi[a]e || XXVII. Iunij. An. M.D.XIX.

Eck, Johannes
Karlstadt, Andreas

[Erfurt], 1519

VD16 E 320

Martinus Lutther.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32477

Visual Library

¶ Qđ ſi etiā Auguſt: et oẽs patres Petrū intellexerūt per petrā. reſiſtam eis
ego vnus auctoritate apoſtoli. i. diuino iure. qui ſcribit. i. Corin: 3. fundamētū
aliud nemo ponere poteſt preterq̄ qđ poſitū eſt qđ eſt Iheſus Chriſtus. Et
auctoritate Petri. i. 2. vbi Chriſtū lapidem viuū et angularē appellat. docēs
vt ſuperedificemur in domū ſpūalem. Alioquin ſi Petrus eſſet fundamentū ec-
cleſie. lapſa fuiſſet eccleſia ad vni⁹ ancille oſtiarie vocem. quā tamen nec porte
inferoꝝ expugnare poterūt. Sequit̃ ergo ꝙ ſancti patres qñ Petrū appellant
petrā: hoc loco. vel humana patiunt̃. vel aliquē alium ſenſum habent de quo
non ꝓnuncio. Ideo illud Ambroſij dicentis Petrū eſſe petrā facile admitto.
cum ⁊ quilibet Chriſtianus ſit petra ꝓpter Chriſtū. in cui⁹ ſoliditate firmatur
et vnum cum eo efficitur. Qñ aūt Chryſoſtomus Petrū appellat paſtorē fu-
ture eccleſie. et cõſtitutū prepoſitū vniuerſo orbi. ſum cõtentus. modo intelli-
gatur iſta paſtura non totius eccleſie. ne Paulū apoſtolū excõmunicem⁹ qui
multo plures eccleſias pauit q̄ Petrus. ⁊ Petrū eſſe primū in honore in toto
orbe confiteor. et hoc etiam Chriſoſtomus tangit qñ dicit eum eſſe verticem
totius conſortij apoſtolici. Vertex nõ eſt caput verticis. ſed pars capitis. Im-
mo aptius appellat eum apoſtoloꝝ os. qđ et Hieronym⁹ et Cyprianus aſſe-
runt. q: nõ in ſua pſona ſolum ſed omniū apoſtoloꝝ et totius eccleſie audiuit.
Tibi dabo claues ⁊c.

¶ Ad decreta nihil dico. que dixi frigidiſſima et preſertim iſtius Anacleti mul-
tū iactati hac hora. ꝙ bonus Chriſtianus non credat Anacleti eſſe martyris
qui Cephas interpretat̃ caput ⁊ Roma: eccleſiam vocat Cardinē. In fine qñ-
quidē adeo diſplicent Bohemi d. d. egregio: oſtendat memoriā et ingeniū ſuū
ſcribat contra eos. Satis ego miror tam multos inueniri Bohemoꝝ crimi-
natores et hoſtis. nullū tamē eſſe qui fraterna charitate dignetur eorum errorē
confutare in gloriā Romane eccleſie.

D. Martinus petijt Eckium ne velit impingere tantā cõtume-
liam vt eum Bohemū faceret. q: ſibi ſemper inuiſi fuiſſent. ideo
ꝙ ab vnitate diſſentiant.

Hora Secunda continuata eſt diſputatio.
eadem. 5. die Iulij.
Martinus Luther.

¶ Obiecit egre: d. d. in fine articulos wikleff et Iohannis Huſ damnatos et
Bonifaciū damnatorē eorundē ⁊ Rñdeo ſicut prius me non velle nec poſſe de-
fendere Bohemoꝝ ſchiſma. ſed grecā eccleſiā mille et quadringentoꝝ annorū
ſiue cū ea ſenſerint Bohemi. nihil ad me. Certū habeo ꝙ nec Roma: pontifex
nec oẽs eius adulatores poſſint tñ numeꝝ ſanctoꝝ ſub poteſtate Roma:
pontificis nunq̄ agentiū de celo deturbare.

¶ Secūdo et hoc certū eſt inter articulos Iohānis Huſ vel Bohemoꝝ mul-
tos eſſe plane Chriſtianiſſimos et Euangelicos. quos non poſſit vl'is eccleſia
damnare. velut eſt ille et ſimilis. Qđ tñ eſt vna eccleſia vl'is. hec enī a gentib⁹
impijſſimis adulatoribus inique eſt damnata. cum oret vniuerſitas eccleſie.
Credo in ſpiritū ſanctū. ſanctā eccleſiā catholicā ſanctoꝝ cõmunionē. Hunc
nobiliſſimū articulū fidei inter articulos Iohan: Huſ numerārt. Deinde ille.
Nõ eſt de neceſſitate ſalutis credere Roma: eccleſiā eſſe alijs ſuperiorem ſiue ſit.
wikleff ſiue Huſ nõ curo. ſcio ꝙ ſaluati ſunt Gregorius Nazan: Baſili⁹ mag-
nus. Epiphanius. Cypri: et innumerabiles alij grecie Epiſcopi. et tamē hunc
articulū non tenuerūt. nec eſt in poteſtate Ro: ponti: aut inquiſitorū heretice
prauitatis nouos cõdere articulos fidei. ſed ſcdm conditos iudicare. Nec po-
teſt fidelis Chriſtianus cogi vltra ſacram ſcripturā. que eſt ꝓprie ius diuinū.
niſi acceſſerit noua et ꝓbata reuelatio. immo ex iure diuino ꝓhibemur credere

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

niſi quod ſit probatum. vel per ſcrip: diuinam vel per manifeſtã reuelationem.
vt Gerſon etiam et ſi recentior in multis locis aſſerit. et diuus Auguſt: anti
quior pro ſingulari canone obſeruat dicens ad diuũ Hierony: Ego ſolis eis li
bris didici hũc honorẽ deferre qui Canonici appellant. ceteros aũt ita lego. vt
quãtolibet doctrina ſanctitateqꝫ prepolleant. non ideo verum exiſtimẽ q: illi ſic
ſenſerũt. ſed ſi ex libris canonicis vel ꝓbabili ratione mihi pſuadere potuerũt.
Quinetiã ipſi Iuriſte de quib: minus videret in ca: ſignificaſti de elect: ſtatue
rint preualere vnius priuati hominis ſententiã tam pontifici Roma: q̃ Cõcilio
et eccleſie. ſi meliore auctoritate nixus fuerit. vel ratiõe. Ideo nihil eſt ꝙ d. egre:
d. volens ex iure diuino contra me arguere dimiſſo iure diuino. arguit contra
me ex collectaneis heretice prauitatis inquiſitorꝝ. Proinde iſta ꝓpoſitio Iohã:
Hus papalis dignitas a Ceſare inoleuit. ſi eſt falſa. eradatur Platyna in
vita Benedicti ſecundi. vbi ſcribit Conſtantinũ. 4. imꝑatorẽ Grecorũ ſanxiſſe.
ponti: Roma: eſſe vicarium Chriſti generalem. quanq̃ nec ſic ſit obſeruatũ a
Grecie epiſcopis. Quare quantũ me vrget egre: d. d. per Bohemos nondum
.c. annorꝝ. tantum ego vrgeo eum per Orientalẽ eccleſiam. meliorem partem
vniuerſalis eccleſie. et mille quadringentorũ annorũ. Si illi ſunt heretici quia
Romanũ pon: non agnouerũt. Hereticũ accuſabo aduerſariũ qui tot ſanctos
per vniuerſalẽ eccleſiam celebratos audet aſſerere damnatos. ꝑ eadem dico ad
Bonifaciũ. 8. qui qualis pontifex fuerit et qua fide eius geſta recipienda, ſatis
ꝓbant hiſtorie. Proinde cõcludo et rogo. d. d. velit Roma: pontifices conce
dere fuiſſe hoies et non cõſtituere deos. preſertim quoties iudicauerũt in cauſa
ꝓpria. deinde non per ſeipſos. ſed ꝑ indoctiſſ: adulatores. quando diuus Gre
gorius multis epiſtolis et ſi Roma: pontifex reiecit a ſe primatũ totius orbis.
allegans adhoc predeceſſorẽ ſuum Pelagiũ dicens inter cetera. ꝙ venerande
Synodus. Calcedonenſis. obtulit hunc primatus honorẽ Roma: pontifici.
et nullus tam auſus eſt acceptare. Si ergo ego erro. errat mecum Gregorius
primus. cum ſuis predeceſſ: et damnabiliter peccauerũt ꝙ oblatũ primatum
nõ aſſumpſerũt. per hec volo ꝓbatum ꝙ ex decretis damnationibꝰ. appro
bationibus recentiorib: eccleſie Roma: nihil contra me agitur. cum ſint ſuſpe
ctiſſima om̃ia. et antique veritati et conſuetudini per om̃ia contraria. nihilo
minus tum pro reuerentia et vitando ſchiſmate. libentiſſime tolero et toleran
da pſuadeo. modo nõ tm̃ iure diuino tot ſanctos precedentes damnemꝰ. hec
habui que dicerem de articulis.

Eckius.

¶ Dñs reuerendus pater honorẽ ſuum excuſaturus negat ſe Bohemorꝝ patro
num. ſi facta verbis reſponderent magnificarem eum. At vltima primis non
concordant. cum peſtilentiſſimos Huſſitarum errores non Chriſtiane dicit
Chriſtianiſſimos. at de his poſterius.
¶ Conditionẽ tamen illam odio. ꝙ ſchiſmatici Bohemi et picardi tanq̃ deũ
acceptare poſſent ſi pro eis ſtaret ius diuinum. Grecos laudatiſſimos et ſan
ctos martyres ſemper laudaui. at reuerendus pater. artis coquinarie minus
inſtructus. commiſcet ſanctos grecos cum ſchiſmaticis et hereticis. vt fuco
ſanctitatis patrum. hereticorum tueatur ꝑfidiam. Quoniã mille et quadrin
gentos ſimul inculcat annos.

D. Martinus proteſtabat dicens.

¶ Proteſtor coram vobis omnibꝰ et publice ꝙ egre: d. d. hoc mendaciter et
impudenter de me loquitur. Et Eccius proteſtatur ſe velle probare ſcriptis
et dictis. in quibus longo tempe maior grecorũ pars et eccleſia fuit heretica et
ſchiſmatica. ſed non eſt conuentio lucis ad Belial et ſchiſmaticorꝝ ad ſanctos
martyres et confeſſores.
¶ De eccleſia ante Romanã viginti annos exiſtente dicam quã reuerendus